



POKLICNA GASILSKA
ENOTA CELJE
Celje, Dečkova 36

Številka: 840-1/2009
Datum: 17. 03. 2009

Tel.: 03 491 09 20, Fax: 03 491 09 21
E-mail: danilo.praprotnik@celje.si

Mestna občina Celje
Župan, g. Bojan Šrot
Trg celjskih knezov 9
3000 Celje

ZADEVA: ODGOVOR NA VPRAŠANJE MESTNE SVETNICE
Zveza: dopis tajništva Mestnega sveta št. 6-23/09 z dne, 09.marec 2009

Zakonska podlaga za odgovor:

- Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (UL RS št. 51/06);
- Uredba o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (UL RS št. 92/07);
- Uredba o organizaciji in delovanju sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja (UL RS št. 105/07);
- Uredba o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (UL RS št. 03/02);
- Pravilnik o kadrovske in materialnih formacijah enot, služb in organov Civilne zaščite (UL RS št. 104/08);
- Pravilnik o obveščanju in poročanju v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (UL RS št. 26/08);
- 2., 27. in 57. člen Statuta Mestne občine Celje.

V zvezi z zastavljenimi vprašanji mestne svetnice Franciške Vodopivec, s 23. seje Mestnega sveta MOC, o tem, da MOC nima ustrezno organizirane službe za zaščito in reševanje in da posledično niso izdelani načrti zaščite in reševanja vam podajamo naslednje obrazložitve:

Odgovor na 1. vprašanje:

V Mestni občini Celje (v nadaljevanju: MOC) je opravljanje dejavnosti in zakonskih obveznosti občine na področju zaščite in reševanja, od 1.4.2007, urejeno v okviru Poklicne gasilske enote Celje (v nadaljevanju: PGE). V ta namen so predhodno bili spremenjeni ustrezni občinski akti, ki jih je sprejel Mestni svet MOC in sicer:

- Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o organizaciji in delovnem področju občinske uprave Mestne občine Celje (UL RS št. 12/07),
- Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o organiziranju JZ Poklicna gasilska enota Celje (UL RS št. 12/07).

S tem se je opravljanje dejavnosti preneslo iz MOC na poklicno gasilsko enoto Celje.

Pomembne pridobitve:

- Dejavnost zaščite in reševanja se opravlja v okviru drugih operativnih služb ZiR, ki so prostorsko locirane na isti lokaciji. S tem je omogočeno lažje koordiniranje operativnih, administrativnih in tekočih nalog vseh izvajalcev ukrepov in nalog zaščite in reševanja, ki so določeni z načrti zaščite in reševanja ali drugače vključeni v lokalni sistem zaščite in reševanja.

- Sedež štaba Civilne zaščite MOC je na PGE Celje s čimer je olajšana dostopnost in izboljšana njegova operativnost dela, *predvsem izven delovnega časa*. Na razpolago so tudi drugi prostori za operativno delo poveljnika in štaba CZ s prištabno službo, ki jih v okviru MOC ne bi imeli na razpolago. S to dislokacijo je sedež štaba Civilne zaščite obenem umaknjen z ogroženega območja pred poplavami in potresom v Celju. Omogočena je tudi izvedba nekaterih najnujnejših ukrepov reševanja in pomoči, ki jih v okviru MOC ne bi mogli izvesti kot npr. sprejem majhnega števila ogroženih ljudi ob nesrečah (primer ob poplavi 2007 – sprejetje in najnujnejša oskrba ogrožene družine iz tujine in skupine ujetih tujih tovornjakarjev);
- Kadrovske »podhranjenosti« službe ZiR in prištabne službe za administrativna dela in informacijsko podporo MOC lahko učinkoviteje nadomestimo z drugim osebjem PGE Celje.
- Opravljanje nekaterih operativnih nalog je bistveno lažje v okviru PGE (vzdrževanje in pregled opreme Civilne zaščite in druge tehnike ZiR, intervencijske nabave, začasno skladiščenje ob nesrečah, izvoz in razdeljevanje opreme, idr.), kot v okviru (ne)dostopnosti objektov in prostorov MOC – predvsem izven delovnega časa.

Slabosti:

- Dejavnost zaščite in reševanja MOC je postala posredni proračunski porabnik kar povzroča velika nihanja pri zagotavljanju finančnih sredstev (večmesečni izpadi) in s tem občasne motnje pri izvajanju programov, predvsem pri usposabljanju pripadnikov ZiR;
- Izločenost dejavnosti ZiR iz MOC in umestitev v organizacijsko strukturo Poklicne gasilske enote je zmanjšalo njeno kredibilnost in prepoznavnost.

Odgovor na 2. vprašanje:

Ustanovitev posebnega dodatnega »Kriznega centra« ali »Kriznega štaba« ni v skladu s predpisi, niti v skladu s prakso v Republiki Sloveniji in bi to pomenilo podvajanje uradnega in predpisanega organa za koordinacijo in vodenje sistema ZiR ob naravnih in drugih nesrečah, ki ga sicer imenuje župan; takšen organ ne bi imel uradnih pristojnosti in pooblastil niti v lokalni skupnosti niti do državnih organov. Imenovanje poveljnikov CZ in organiziranje štabov CZ je neposredna predpisana obveznost različnih nivojev organiziranja sistema ZiR (v občinah so to župani) in je ni mogoče nadomestiti z drugimi in drugače poimenovanimi organi ali organizacijami, ki bi imeli uradna pooblastila ter pravice in dolžnosti. **Zato takšna organiziranost ni sprejemljiva in je protizakonita.** Zakonitost organiziranosti v MOC redno nadzira Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, povprečno na vsako 1,5 – 2 leti. Neposredno odgovornost nosi Služba ZiR pri PGE, objektivno pa župan MOC.

Med drugimi nalogami so naloge poveljnika CZ MOC in štaba CZ tudi »delovanje v primeru množičnih oziroma hudih naravnih nesreč« (op.: očitki iz dopisa mestne svetnice in gradivo, ki je bilo dostavljeno na eni od prejšnjih sej mestnega sveta). Ob vsaki doslej večji nesreči v Celju je bil takoj obveščen in aktiviran poveljnik CZ in potrebni člani štaba CZ za odziv na nesrečo – kakor je to določeno z načrti ZiR MOC. Največja je vsekakor poplava; v javnosti manj znane pa so nesreče z nevarnimi snovmi, neurja z močnim vetrom in dežjem, zemeljski plazovi, večji požari, ki se v Celju tudi občasno dogajajo in poveljnik CZ s štabom CZ izvaja ukrepe v skladu z načrti ZiR. Delo in aktivnosti poveljnika CZ in štaba CZ so praviloma manj »vidne« in opazne, kar še ne pomeni, da jih ni. Tudi aktivnosti gasilstva (čigar dejavnost je bolj opazna in vidna) bi ob velikih nesrečah – poplavah kmalu zastale, če v ozadju ne bi bile podprte z logističnimi in drugimi nalogami koordiniranja in vodenja poveljnika CZ MOC s štabom CZ.

Trditve, da »se je v preteklosti že izkazalo, da štab CZ ni bil kos vsem nalogam iz njegove pristojnosti, zlasti tiste, ki so vezane na zagotavljanje določenih finančnih sredstev« in da »glede na izkušnje v zadnjih letih lahko z gotovostjo trdimo, da sistem ne deluje oziroma ni dovolj

učinkovit« (op.: očitki iz gradiva, ki je bilo dostavljeno na eni od prejšnjih sej mestnega sveta) ne držijo.

Ob vsaki večji in veliki nesreči je štab CZ MOC obvladoval razmere; le takrat, ko smo potrebovali dodatno pomoč (poplava 1998) smo jo iskali od države, vendar jo takrat nismo dobili. Prejeli pa smo jo neposredno od drugih mestnih občin (LJ in MB) s katerimi imamo podpisan poseben sporazum ter od drugih gasilskih organizacij (predvsem ob poplavi 1998).

Poveljnik CZ in člani štaba CZ so med prvimi obveščenimi o dogodku (od regijskega centra za obveščanje – 112, po posebnem navodilu), so ob vsaki večji nesreči neposredno angažirani, ves čas nesreče, na sedežu štaba in na terenu, največkrat skupaj z gasilstvom ali drugimi sodelujočimi enotami, ki opravijo veliko dela in se žrtvujejo (večina so prostovoljci ali častno opravljajo naloge in jim zagotavljamo kritje le najnujnejših stroškov) za reševanje in pomoč prizadetim ob nesreči. Delo štaba CZ se po nesreči nadaljuje v okviru službe ZiR pri PGE pri urejanju administrativno tehničnih nalog, poročil, organiziranja ocenjevanja škode, popravila opreme, kritja stroškov sodelovanja na aktivnostih ZiR, priprave dokumentacije za državno pomoč, obnove pripravljenosti, idr.

Po nesreči (poplavi) smo vedno opravili tudi strokovne analize delovanja operativnih sil ZRP v Celju (poveljnik CZ s štabom CZ, gasilstvo, drugi prostovoljci, drugi vključeni v ZiR aktivnosti), kjer smo ugotavljali slabosti in pomanjkljivosti, s čimer zagotavljamo najboljšo podlago za njihovo odpravo. Tako smo po poplavi 1998 precej okrepili in izboljšali opremljenost, predvsem gasilstva, za ukrepanje ob poplavah, po poplavi 2007 pa pripravili poseben akcijski načrt, ki je bil predstavljen na Mestnem svetu MOC s katerim želimo izboljšati predvsem pravočasno obveščanje (vzpostavitev lokalne mreže opazovalnih postaj) in protipoplavno zaščito nekaterih najbolj ogroženih predelov v Celju, ki jih je smiselno in možno varovati z intervencijskimi ukrepi v obdobju do izgradnje trajnejših rešitev.

V l. 2008 smo izvedli kadrovske okrepitve in nekatere spremembe na funkcijah poveljnika CZ, nekaterih članov štaba CZ in prištabne službe za administrativna dela in informacijsko podporo. Spremembe niso posledica slabega dela v preteklosti, temveč osebnih želja (bivši poveljnik CZ), predpisov s področja požarne varnosti (zamenjava funkcij v gasilstvu), izboljšav v sodelovanju z Ministrstvom za notranje zadeve (pridobitev policista – koordinatorja s PP Celje) ter izboljšav pripravljenosti na dolgotrajnejše nesreče (okrepitev prištabne službe).

Finančna sredstva za delovanje sistema ZiR ob nesrečah so druga tema o kateri bi lahko spregovorili več, če bi svetniška skupina SDS konkretizirala vprašanje.

V Celju smo vso dokumentacijo ob in po nesrečah, ki jo potrebujemo za dokazovanje stroškov dolgotrajnejših intervencij in ukrepov, v okviru zahteve po državni pomoči, vedno takoj ali naknadno zbrali na štabu ali v okviru stok. službe ZiR in jo posredovali državnim organom. Rezultati so znani.

Za kritje najnujnejših stroškov udeležbe organov vodenja CZ in komisije za oceno škod pa je na predlog službe ZiR in predsednika komisije za oceno škod MOC župan odobril kritje teh stroškov iz proračunske rezerve MOC.

Kakšno »zagotavljanje določenih finančnih sredstev, ki so omejene in nezadostne in jih štab CZ ne obvladuje« je imela svetniška skupina SDS v mislih pa bi morala v vprašanju konkretizirati.

Odgovor na 3. vprašanje:

Načrte zaščite in reševanja za posamezne nesreče ima MOC izdelane in sprejete od leta 1996. Vmes smo jih dopolnjevali in usklajevali z novimi predpisi v l. 1999, 2001, 2004, 2007 in 2009. V l. 2001 smomed prvimi občinami v Sloveniji izvedli predpisano javno predstavitev načrtov ter jih objavili na spletni strani www.celje.si, kjer so bili predstavljeni vse do 1.2.2009, ko je MOC prenovila

domačo spletno stran. S tem je vsakdo imel možnost vpogleda v vsebino načrtov zaščite in reševanja MOC.

V februarju 2009 smo prejeli pozitivno pisno mnenje o usklajenosti od Ministrstva za obrambo – Uprave RS za zaščito in reševanje, za načrta ZiR ob potresu in jedrski nesreči; v aprilu 2009 pa pričakujemo še takšno uskladitev za načrta ZiR ob poplavih in ob poružitvi pregrade Loče. Ko bo postopek sprememb in dopolnitev ter usklajevanja zaključen, bodo načrti ponovno objavljeni na spletni strani www.celje.si.

Izdelanost in zakonitost načrtov zaščite in reševanja redno nadzira Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, povprečno na vsako 1,5 – 2 leti; nazadnje v juniju 2007 za načrte ob poplavih in nesrečah z nevarnimi snovmi; nepravilnosti in pomanjkljivosti niso bile ugotovljene. Takšen pregled ponovno pričakujemo v 1. polovici 2009. Na inšpekcijskem pregledu je vedno (delno) prisoten župan ali podžupan.

Ker je omenjeni inšpektorat edini organ »s pooblastili« v Sloveniji, ki je pristojen, da lahko »pregleda ustreznost vseh načrtov«, ni sprejemljiva pobuda svetniške skupine SDS za oblikovanjem začasne »strokovne« delovne komisije ali delovne skupine, ki bi pregledala in nadzirala »ustreznost vseh načrtov« temveč bodo pobudniki imeli možnost pregleda načrtov in podajanja predlogov, ko bodo le ti ponovno v postopku javne predstavitve osnutkov načrtov (sprememb in dopolnitev), kar načrtujemo, v skladu s predpisi, izvesti v 1. polovici 2009. Naznanilo bo objavljeno na spletni strani MOC.

Pripravil:

Danilo Praprotnik, univ.dipl.obr. in pol.

Sam. svetovalec ZiR za Mestno občino Celje

Nam. poveljnika Civilne zaščite MOC

Janko POŽEŽNIK univ.dipl.obr.in pol.
Direktor

Poslano v vednost:

1. Bojan Šrot, župan MOC,
2. Aleš Vrečko, Vodja oddelka za spl. zadeve MOC
3. Milan Volavšek, Poveljnik Civilne zaščite MOC